

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Białystok, dnia 31 marca 2020 r.

Poz. 1777

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NK-II.4131.44.2020.BG WOJEWODY PODLASKIEGO

z dnia 31 marca 2020 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506 z późn. zm.),

stwierdzam nieważność

uchwały NR XXI/143/2020 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 2 marca 2020 r. w sprawie ustalenia stawek za zajęcie pasa drogowego dla dróg gminnych, których zarządcą jest Gmina Sokółka.

Uzasadnienie

W dniu 2 marca 2020 r. Rada Miejska w Sokółce podjęła uchwałę Nr XXI/143/2020 w sprawie ustalenia stawek za zajęcie pasa drogowego dla dróg gminnych, których zarządcą jest Gmina Sokółka. Powyższa uchwała w dniu 9 marca 2020 r. przekazana została przez Regionalną Izbę Obrachunkową zgodnie z właściwością Wojewodzie Podlaskiemu.

Analiza jej treści wykazała, iż została ona podjęta z istotnym naruszeniem prawa, w związku z czym organ nadzoru w dniu 24 marca 2020 r. wszczął postępowanie nadzorcze w sprawie stwierdzenia jej nieważności.

Należy wskazać, iż zgodnie z upoważnieniem ustawowym, wynikającym z art. 40 ust. 8 i 9 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2068 z późn. zm.), organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, w drodze uchwały, ustala dla dróg, których zarządcą jest jednostka samorządu terytorialnego, wysokość stawek opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego. Stawki opłaty, o których mowa w ust. 4 i 6, nie mogą przekroczyć 10 zł za jeden dzień zajmowania pasa drogowego, a stawka opłaty, o której mowa w ust. 5, nie może przekroczyć 200 zł, z tym że w odniesieniu do obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej stawki opłaty, o których mowa w ust. 4 i 6, nie mogą przekroczyć 0,20 zł za jeden dzień zajmowania pasa drogowego, a stawka opłaty, o której mowa w ust. 5, nie może przekroczyć 20 zł.

Jednocześnie, stosownie do normy zawartej w art. 40 ust. 9 ustawy o drogach publicznych przy ustalaniu przedmiotowych stawek, uwzględnia się:

- 1) kategorię drogi, której pas drogowy zostaje zajęty;
- 2) rodzaj elementu zajętego pasa drogowego;
- 3) procentową wielkość zajmowanej szerokości jezdni;
- 4) rodzaj zajęcia pasa drogowego;
- 5) rodzaj urządzenia lub obiektu budowlanego umieszczonego w pasie drogowym.

Mając na uwadze treść art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którym organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa oraz art. 94 Konstytucji RP, stanowiącego że organy samorządu terytorialnego na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie,

ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów, należy stwierdzić, że podstawą aktu normatywnego o zewnętrznym oddziaływaniu - aktu prawa miejscowego - musi być wyraźne upoważnienie ustawowe zawarte w ustawie szczególnej. Tym samym, realizacja przez organ stanowiący określonej normy kompetencyjnej musi ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu ustawowym. Odstąpienie od tej zasady narusza związek formalny i materialny pomiędzy aktem wykonawczym, a ustawą, co z reguły stanowi istotne naruszenia prawa. Zarówno w doktrynie, jak również w orzecznictwie ugruntował się pogląd dotyczący dyrektyw wykładni norm o charakterze kompetencyjnym. Naczelną zasadą prawa administracyjnego jest zakaz domniemania kompetencji. Ponadto należy podkreślić, iż normy kompetencyjne powinny być interpretowane w sposób ścisły i literalny. Jednocześnie zakazuje się dokonywania wykładni rozszerzającej przepisów kompetencyjnych oraz wyprowadzania kompetencji w drodze analogii.

Przenosząc powyższe na grunt badanej uchwały, organ nadzoru wskazuje, iż Rada Miejska w Sokółce ustalając stawki opłat za zajęcie pasa drogowego, w § 3 i § 5 posłużyła się kryterium obszaru zabudowanego i niezabudowanego.

W tym miejscu stwierdzić należy, iż rada gminy nie została upoważniona do zróżnicowania wysokości opłat na podstawie innych kryteriów, niż określone w art. 40 ust. 9 cytowanej wyżej ustawy o drogach publicznych, które zostały wymienione w sposób wyczerpujący. Zróżnicowanie wysokości stawek jest zatem możliwe, ale wyłącznie przy zastosowaniu kryteriów zawartych w tym przepisie. Tym samym, użycie kryterium obszaru zabudowanego i niezabudowanego jako wykraczające poza ustawowy katalog, nie może uzasadniać różnicowania stawek opłat za zajęcie pasa drogowego.

Za niedopuszczalne prawnie, uznać również należy różnicowanie stawek za zajęcia pasa drogowego pod reklamę w zależności od zawartej treści, gdyż i w tym przypadku rada gminy nie została upoważniona do zróżnicowania wysokości opłat w odniesieniu do reklam na podstawie innych kryteriów, niż określone w art. 40 ust. 9 ustawy o drogach publicznych.

Tym samym, różnica polegająca na wyodrębnieniu reklamy ogólnej, reklamy świetlnej oraz zawierającej informacje o gminie, powiecie i województwie (co Rada Miejska ustaliła w § 4 pkt 5 i 6), nie może uzasadniać różnicowania stawek opłat za zajęcie pasa drogowego. Brak jest bowiem podstaw prawnych do różnicowania stawek opłat za reklamy umieszczone w pasie drogowym ze względu na ich treść (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 17 września 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 471/19).

Ustalając zatem różne stawki opłat, właściwy organ nie może brać pod uwagę żadnych innych czynników niż te, które zostały wymienione w ustawie kompetencyjnej, przy czym, żadna z przesłanek wymienionych w ww. akcie normatywnym nie obejmuje czynnika jakim jest rodzaj informacji umieszczonej na reklamie. Nie można więc ustalić niższych czy też wyższych stawek ze względu na treść reklamy (tablicy informacyjnej) umieszczonej w pasie drogowym.

Z uwagi na powyższe, organ nadzoru stwierdza, iż kwestionowane zapisy uchwały Nr XXI/143/202 Rady Miejskiej w Sokółce, w sposób istotny naruszają obowiązujący porządek prawny, a podniesione wyżej argumenty czynią zasadnym niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze.

Na wydane rozstrzygnięcie nadzorcze służy Gminie prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku za pośrednictwem Wojewody, w terminie 30 dni od daty doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Podlaskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru i Kontroli
Zofia Silwonik